

การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์ไม่สูบบุหรี่

THE DEVELOPMENT OF MOTION INFOGRAPHIC MEDIA IN THE NON-SMOKING CAMPAIGN

วาสนา พรหมเจดีย์ * [1], กัญญาลักษณ์ โพธิ์ชัย [2], สุนันทา กลิ่นถาวร [3], สิริณา ขจรโมทย์ [4], วิธมน ขจรโมทย์ [5], วิไลลักษณ์ กาประสิทธิ์ [6]

[2] [3] [5] [6] สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม [1] [4] สาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

*E-mail: Withamaon.kha@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อแก้ปัญหาการติดบุหรี่ 2) ศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อแก้ปัญหาการติดบุหรี่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 5 โรงเรียนเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย สื่ออินโฟกราฟิก แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อแก้ปัญหาการติดบุหรี่ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อแก้ปัญหาการติดบุหรี่ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย เนื้อหาจำนวน 20 ฉาก มีความยาว 5.18 นาที ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเหมาะสมของ สื่ออินโฟกราฟิกเพื่อแก้ปัญหาการติดบุหรี่โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($x = 4.20$, $S.D = 0.43$) และ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อแก้ปัญหาการติดบุหรี่โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($x = 4.18$, $S.D = 0.49$)

คำสำคัญ : บุหรี่, อินโฟกราฟิก, ความพึงพอใจ

บทนำ

ในปัจจุบันปัญหาการติดบุหรือนับวันจะเพิ่มความรุนแรงและเป็นปัญหาทางสุขภาพที่สำคัญของประเทศ ซึ่งบุหรี่จัดเป็นยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาทที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในด้านสาธารณสุขอย่างมาก ปัจจุบันปัญหาการสูบบุหรี่ได้แพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชนทั่วไป อินโฟกราฟิก (Motion Infographic) เป็นวิธีการนำเสนอข้อมูลหรือความรู้ที่ผ่านการประมวลผลสรุปย่อให้เหลือใจความสำคัญหรือคำตอบที่ต้องการผ่านการออกแบบให้สื่อสารด้วยภาพประกอบกับเทคนิคการสร้างการเคลื่อนไหวของภาพอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำเสนอเนื้อหาหรือข้อมูลที่ค่อนข้างซับซ้อนให้ผู้รับสารเข้าใจได้ง่าย ซึ่งเหมาะสำหรับผู้คนในยุคดิจิทัล คอนเทนต์ (DigitalContent) ที่ต้องการเข้าถึงเข้าใจข้อมูลที่มีปริมาณมากในเวลาจำกัดจากการคัดกรองข้อมูลมาเป็นอย่างดีในมุมมองที่แปลกตา ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ในโลกปัจจุบัน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นปัญหาดังกล่าวจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่ซึ่งเป็นการนำเสนอข้อมูลในลักษณะของข้อมูลและกราฟที่อาจเป็นลายเส้น สัญลักษณ์ กราฟ แผนภูมิ ไดอะแกรม แผนที่ ฯลฯ ที่ออกแบบแล้วเข้าใจง่ายในเวลารวดเร็วและชัดเจน ประกอบกับการสร้างการเคลื่อนไหว เพื่อกระตุ้นความสนใจ ซึ่งคาดหวังว่าสื่อที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจะสามารถนำไปเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อ เป็นการเสริมสร้างความตระหนักและเฝ้าระวังเกี่ยวกับ ปัญหาการติดบุหรี่ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

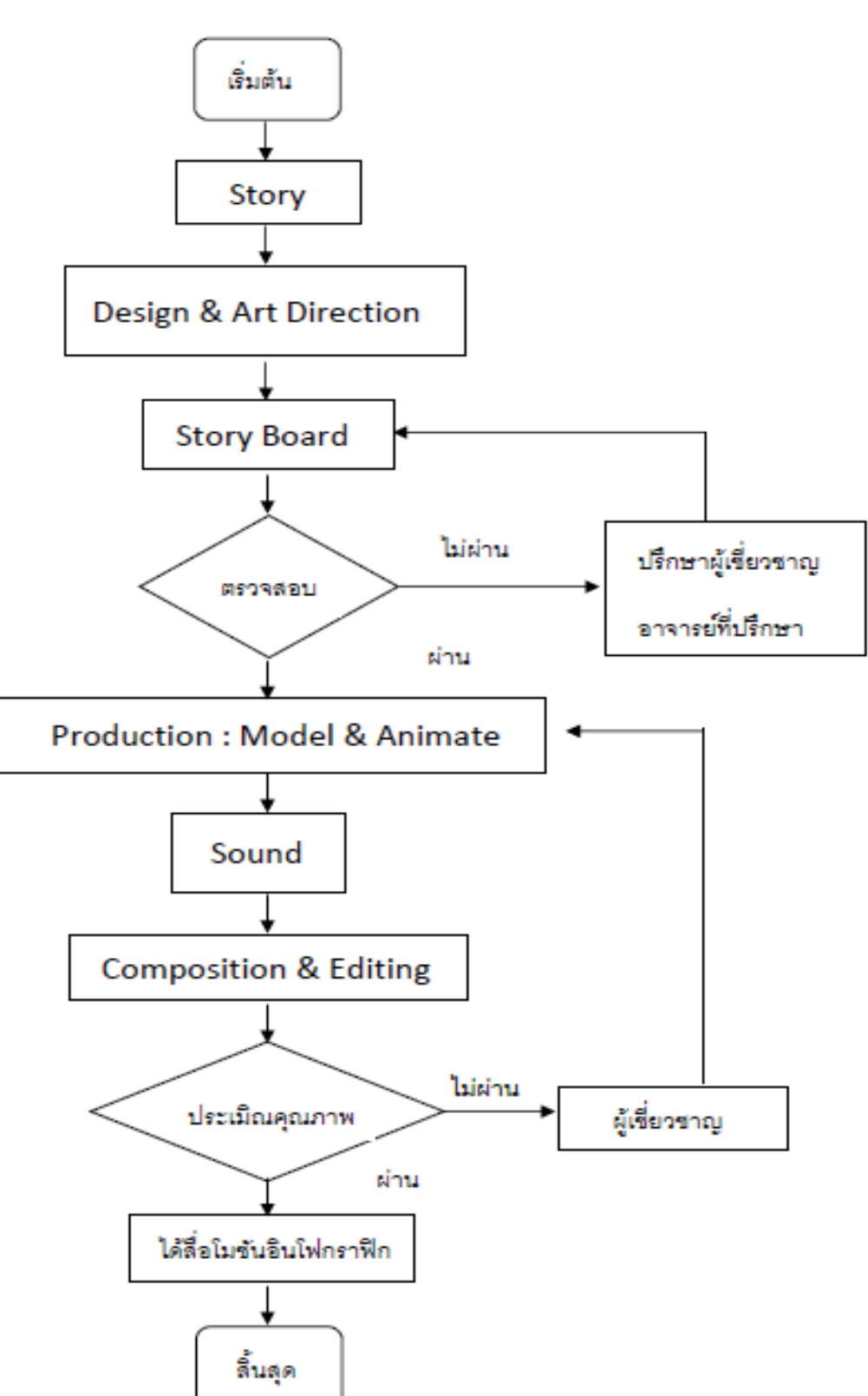
1. พัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่
2. ศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลองโดยการออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่ มีวิธีการศึกษาค้นคว้าดังนี้

- 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 5 โรงเรียนเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัด ร้อยเอ็ด
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 5 โรงเรียนเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 35 คน
- 2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 สื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่
 - 2.2 แบบประเมินความพึงพอใจของสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่
- 3 วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

กระบวนการพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อแก้ปัญหาการไม่สูบบุหรี่ตามไดอะแกรม

วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

ในการดำเนินงานเพื่อการศึกษาค้นคว้าการออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่ ได้แบ่งวิธีการดำเนินงาน ได้แก่

- 3.1 เนื้อหา (Story)
- 3.2 ออกแบบ (Design & Art Direction) เป็นขั้นตอนของกระบวนการออกแบบเรื่องราว ตัวละคร ฉาก โดย การวาดเค้าโครง ร่างแบบไว้ (Sketch)
- 3.3 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจ สร้างและ ประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการพัฒนาสื่อ อินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการ จัดเก็บ รวบรวมมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 5 โรงเรียนเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 35 คน โดยผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

- 1) ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของสื่อกับเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับพึงพอใจ
1.ความเหมาะสมของเนื้อหา	4.20	0.48	มาก
2.ความเหมาะสมของตัวอักษร	4.23	0.62	มาก
3.ความเหมาะสมของการใช้ภาษา	4.14	0.69	มาก
4.ความเหมาะสมของดนตรีและเสียงประกอบของสื่อ	4.13	0.73	มาก
5.ความเหมาะสมของภาพกราฟิก	4.20	0.81	มาก
6.รูปแบบการนำเสนอออก	4.14	0.69	มาก
7.ความเหมาะสมของลักษณะการเคลื่อนไหว	4.13	0.73	มาก
8.ความเหมาะสมของลักษณะการเคลื่อนไหว	4.23	0.62	มาก
9.ความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินเรื่อง	4.14	0.69	มาก
10.โดยภาพรวมแล้วสื่อนี้มีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง	4.40	0.55	มาก
โดยรวม	4.20	0.43	มาก

จากตาราง ระดับความเหมาะสมของสื่อกับเนื้อหาที่มีต่อสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20

ความเหมาะสมโดยภาพรวมแล้วสื่อนี้มีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.40 รองลงมาโดยรวมความเหมาะสมของลำดับเรื่องราวและความเหมาะสมของตัวอักษรเท่ากับ 4.23 ความเหมาะสมของดนตรีและเสียงประกอบของสื่อและความเหมาะสมของลักษณะการเคลื่อนไหว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.13

- 2) ผลการวิเคราะห์ผลความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับพึงพอใจ
1.ชอบลักษณะตัวหนังสืออินโฟกราฟิกชุดนี้	4.17	0.61	มาก
2.ชอบภาพกราฟิกในสื่ออินโฟกราฟิกชุดนี้	4.17	0.61	มาก
3.ชอบรูปภาพ-สีสันประกอบของสื่ออินโฟกราฟิกชุดนี้	4.26	0.91	มาก
4.ชอบดนตรี-เสียงประกอบของสื่ออินโฟกราฟิกชุดนี้	4.03	0.85	มาก
5.ชอบลักษณะการเคลื่อนไหวของสื่ออินโฟกราฟิกชุดนี้	4.09	0.81	มาก
6.ชอบเสียงบรรยายของสื่ออินโฟกราฟิกชุดนี้	4.14	0.77	มาก
7.ชอบวิธีการนำเสนอเรื่องราวของสื่ออินโฟกราฟิกชุดนี้	4.20	0.79	มาก
8.ชอบระยะเวลาในการนำเสนอ ความกระชับของสื่ออินโฟกราฟิกชุดนี้	4.23	0.73	มาก
9.ชอบเนื้อหาที่นำเสนอในสื่ออินโฟกราฟิกชุดนี้	4.31	0.67	มาก
10.โดยรวมแล้วท่านรู้สึกชอบในสื่ออินโฟกราฟิกชุดนี้	4.26	0.50	มาก
โดยรวม	4.18	0.49	มาก

จากตาราง ระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ซึ่งระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อแก้ปัญหาการติดสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่ อยู่ในระดับมาก โดยแยกเป็นรายข้อได้แก่ ความพึงพอใจที่ชอบเนื้อหาที่นำเสนอในสื่ออินโฟกราฟิกชุดนี้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.31 รองลงมาโดยรวมแล้วรู้สึกชอบในสื่ออินโฟกราฟิกชุดนี้เท่ากับ 4.26 ชอบดนตรี-เสียง ประกอบของสื่ออินโฟกราฟิกชุดนี้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.03

สรุปผล

ในการนำเสนออินโฟกราฟิกไปปรับใช้กับการเรียนการสอนนั้นแสดงให้เห็นว่าการศึกษาดังกล่าวใช้สื่อการสอนด้วยข้อมูลที่เป็นรูปภาพส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กในช่วงวัยรุ่นซึ่งเด็กจะได้เรียนรู้และจำจากการดู การหาในสิ่งที่ตนเองสนใจเป็นหลักซึ่งการทำให้นักเรียนมีความสนใจในสื่ออินโฟกราฟิกนี้ต้องสร้างจุดเด่นและจุดสนใจ โดยภาพของอินโฟกราฟิก (Infographic) มีศักยภาพในการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ได้ในสองมิติสำคัญ มิติแรกคือ การใช้อินโฟกราฟิกเป็นเครื่องมือสื่อสารเพื่อสร้างความน่าสนใจ ความเข้าใจ และการจดจำได้ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจากการใช้สื่ออินโฟกราฟิกเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่ ให้ทราบถึงความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 5 โรงเรียนเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด หลังจากได้รับชมสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์การไม่สูบบุหรี่ ทำให้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยดังต่อไปนี้

- 1) ควรทำตัวอักษรให้ดูแล้วสบายตาไม่ทำให้เบลอ
- 2) ควรควบคุมการเคลื่อนไหวของตัวละครให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น
- 3) ควรทำเสียงบรรยายให้มีอารมณ์สื่อออกมาให้ชัดเจนและสดใส
- 4) สื่อควรสามารถนำไปพัฒนาต่อกับบุคคลในหลายช่วงอายุในงานวิจัยชิ้นอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- จุฑามณี สุทธิสีสังข์.(2546). **เกสซ์วิทยา**, กรุงเทพฯ: ภาควิชาเกสซ์วิทยา คณะเกสซ์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
ประภาพรรณ เทวฤกษ์ ณ อุทยาน.(2543). **หยุดการแพร่ภัยบุหรี่สิ่งทีรัฐต้องทำและผลได้ผลเสียทางเศรษฐกิจของการควบคุม**, กรุงเทพฯ: สถาบันควบคุมการบริโภคยาสูบ.
มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่.(2548). **การรวบรวมและสังเคราะห์บทบาบทเกสซ์กรในการควบคุมการบริโภคนยาสูบ**, กรุงเทพฯ: มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่.
วีณา ศิริสุข.(2541). **ยาสูบกับคนไทย**, กรุงเทพฯ: องค์การส่งเสริมการค้าสินค้า.